

Erhvervsliv med vilje

Kære alle,

Sommeren er over os og med det første halve år af 2025 har der allerede været meget taget fat på og reflekteret over.

Jeg har lånt overskriften fra vores kommende projekt "*Kollega med vilje*", som sætter fokus på sikkerhed og sikkerhedskultur – men også på et alvorligt og tabubelagt emne i vores samfund: den høje selvmordsrate. Sidste år mistede min søn 3 bekendte til selvmord. Alle unge mænd mellem 19 og 22 år. Nogle af dem var i gang med en uddannelse andre var ude på arbejdsmarkedet. Nogle af dem uden et hjem til at gribe dem, og andre med gode hjem som fundament. Nogle gange skal der mere og andet til. Jeg er stolt over, at vi som arbejdsgiverforening har modet til at tage del i det arbejde og bidrage til, at vi både kan tale åbent om problemet og være med til at bekæmpe det.

På grund af – ikke på trods af

Vi taler ofte om, at Grønland skal have et erhvervsliv *på grund af* de erhvervsmæssige rammevilkår, vi har – ikke *på trods af* dem. Desværre oplever mange stadig det modsatte. Men vi bevæger os nu ind i en tid, hvor både erhvervsliv, investorer og det internationale samfund efterspørger forandring og retning. Vores nye, regeringsleder står overfor store forventninger og meget hviler på hans skuldre. Det mærkes også i koalitionsaftalen, hvor der er tydelige ambitioner om at styrke erhvervslivet.

Vi har allerede haft gode drøftelser med flere af de nye Naalakkersuisut-medlemmer, og i de kommende måneder venter flere møder. Vores mål er klart: at styrke båndet mellem civilsamfundet og det politiske niveau, så vi sammen kan skabe konkrete resultater. Vi skal tale vores medlemmers sag og holde fast i et fokus på erhvervslivets styrke som i sidste ende er afgørende for hvilket økonomisk fundament der skal bære os. Dette bliver vi ved med at minde om på alle tænkelige måder.

Fremtiden kræver strategi – og relationer

I bestyrelsen arbejder vi lige nu med næste generations strategi, som forventes færdiggjort inden årets udgang. Den vil sætte en strategisk retning for vores organisation – i takt med, at samfundet omkring os forandrer sig. I det arbejde er der mange spørgsmål at forholde sig til. Strategien skal tale ind i den tid vi er i, et arbejdsmarked i forandring, samtidigt med vi skal forholde os til det nære og det som optager os i det daglige ude i vores virksomheder.

Vi mærker stor international interesse for Grønland, samtidig med hjemlige udfordringer i økonomien. Senest har den franske præsident Macron tydeligt bakket op om et stærkere EU-engagement i Grønland. Vores styrke ligger i relationer – både internt og eksternt. Og aldrig før har vi stået i en stærkere position til at forme vores fremtid i samspil med omverdenen.

Uddannelse er samfundets fundament

Uddannelse er nøglen til fremtiden – ikke mindst i Grønland. Jeg læser med bekymring, at man overvejer at sænke fagligheden på de yngste klassetrin til fordel for modersmålsundervisning. Modersmålet er vigtigt, men det må ikke ske på bekostning af det faglige indhold. Jeg ville ønske man i stedet for at begrænse, i stedet ville sætte barren højt og sætte konstruktivt ind på at kunne tilbyde vores børn og unge solid undervisning i de fag der vil bane vejen for at kunne tage på en videregående

uddannelse igennem deres skoletid. Grønlandsk er givet. Det skal vi værne om og passe på. Men det må ikke blive på bekostning af de fag der nu engang er basen i vores uddannelsessystem. Jeg kan ikke helt forstå det ene skal udelukke det andet.

Modersmålet skal ikke være målet – men værktøjet. Et redskab til at tilegne sig viden, udvikle sig kulturelt og deltage i relationer. Vi har brug for børn og unge, der kan indgå i samfundet og arbejdsmarkedet. Derfor er tidlig social og faglig indsats afgørende. Modersmål og faglighed er ikke hinandens modsætninger – de supplerer hinanden.

Et lille samfund kræver store fællesskaber

Vi er en lille befolkning i et samfund i forandring. Det kræver både mennesker, kompetencer og ressourcer. Mange vælger Grønland som deres hjem og arbejdsplads – også uden at være født her. Jeg mener, vi skal tage godt imod dem, der vælger at bidrage til vores samfund.

Desværre hører vi bekymrende historier om udenlandske kollegers oplevelser – særligt fra Asien. Det gør indtryk. Som arbejdsgiverforening er vi stolte af det fundament vores medlemmer står på: overenskomster, samarbejde og medmenneskelighed.

Mange af vores medlemsvirksomheder har vist stor ansvarlighed i integrationen af både lokal og international arbejdskraft. Det skal vi fastholde – og samtidig klart tage afstand fra de episoder, der af og til får medieomtale. Jeg ved også, at flere opfordrer medarbejdere til at melde sig ind i SIK. Det bakker jeg op om og opfordrer til. Vi har brug for stærke fagforeninger og organiserede rammer – til gavn for alle. Samarbejdet mellem SIK og GE er godt, og meget kan vi løse sammen.

Stærke netværk – stærke resultater

Det glæder mig, at Grønlands Erhverv fortsat er et centralt besøgssted for både politikere, erhvervsfolk, NGO'er og embedsmænd. Vi tilbyder indblik og perspektiv på flere sprog og med forskellige vinkler. I foråret deltog jeg i mødet med Danmarks statsminister Mette Frederiksen, og det står klart: vores stemme og indsigt gør en forskel.

Som vi ofte siger: *"Et stærkt erhvervsliv er lig med et stærkt samfund – og uden samfund, intet erhvervsliv."*

Sommeren – mellem bekymring og håb

Sommeren er over os og bringer lune dage og lyse nætter men den bringer også bekymring – særligt over konsekvenserne af den nye fiskerilov. Tabte indtægter og arbejdspladser, frasalgs og færre midler til velfærdssamfundet er reelle udfordringer.

Der er også meget at glæde sig over. Turistsæsonen er i fuld gang, og virksomheder over hele landet byder gæster fra hele verden velkommen. Stemningen er positiv – man mærker en ny *vibe*. En vibe der gerne skulle sprede sig til gavn for alle i hele Grønland og gerne alle steder i Grønland.

Jeg håber på bedre vilkår for byggeriet i de kommende kvartaler. Bedre planlægning og mere gennemtænkte udbud er nødvendige for at holde gang i udviklingen og sikre de arbejdspladser, som byggesektoren skaber.

GE vil fortsat bidrage med bud på hvordan vi skaber mere fokus på at udvikle os som et stærkt samfund, og i mindre grad begrænser os i at skabe fremdrift og vækst.

Rigtig god sensommer til jer alle.

Med venlig hilsen

Krissie winberg

Bestyrelsesleder, Grønlands Erhverv